

RADIO

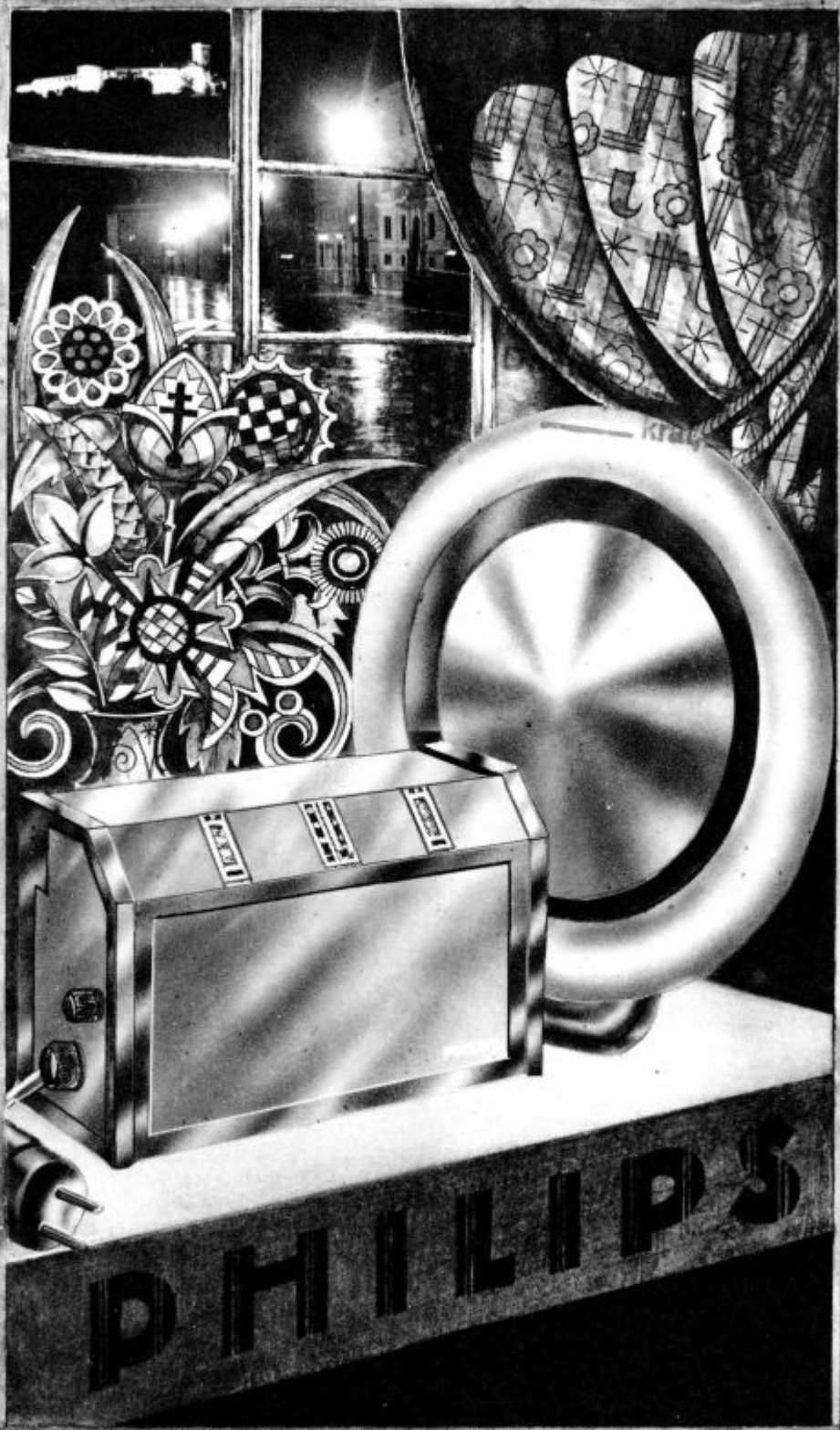
POSTNINA PLA-
ČANA V GOTOVINI

4. I
10. I
1931
L. III

1

CENA ŠTEVILKI

Din 4 Din



LJUBLJANA



Tajnost dobrega zvočnika

je dihajoča ploskev posebne membrane v zvočniku

ARCOPHON

Cene znašajo za:

Arcophon 4z Din 770.—

Arcophon 5 < 1385.—

Arcophon 5 < 1700.—



TELEFUNKEN

Naši zastopniki:

Ljubljana: Radio d z o. z., Miklošičeva cesta. — K. Jurman, kr. dvorni optik, Šelenburgova. ulica. — Tehnik Jos. Banjai, Miklošičeva cesta. — **Maribor:** Radio Starkel. — **Celje:** Mestna elektrarna, Ing. Schmindinger. — **Kranj:** E. Janša. — **Jesenice:** J. Markeš. — **Ptuj:** E. Damisch. — **Ormož:** Z. Gorjup. — **Novo mesto:** J. Ogrizek. — **Trbovlje:** F. Klenovšek. — **Murska Sobota:** J. Memecz. — **Slovenjgradec:** J. Negušar.

TELEFUNKEN

NAJSTAREJŠA IZKUSTVA • NAJMODERNEJŠA KONSTRUKCIJA

RADIO LJUBLJANA

ILUSTRIRANI TEDNIK ZA RADIOFONIJO

N A R O Č N I N A: ČETRTLETNO 40 DIN, POLLETNO 75 DIN, CELOLETNO 140 DIN
Z A I N O Z E M S T V O: ČETRTLETNO 50 DIN, POLLETNO 90 DIN, CELOLETNO 170 DIN



1

4. JAN.

10. JAN.

Nadškof dr. A. B. Jeglič radio oddajni postaji Ljubljana

V Gornjem gradu, dne 28. XII. 1930.

Moram se Vam zahvaliti za radio, ki ste mi ga oskrbeli celo brezplačno. Priljubil se mi je. V moje enakomerno, tiho, mirno življenje mi prinaša nekaj spremembe. Danes sem kar tri predavanja poslušal, namreč ono gđc. Lebarjeve, frančiškana Tominca in g. Milčinskega, ki je pravi humorist. Kaj lepo se je slišala akademija bohinjskih smučarjev in koncert iz zavoda v Št. Vidu. Program za vsak dan, posebno za nedelje in praznike je zelo bogat, nekako prebogati in vselej zanimivo. Bog naj povrne uspešen trud Vam in vsem sodelavcem za sestavo tako poučnega in zabavnega programa. Veselo in blagoslovljeno novo leto želi

nadškof Jeglič

DVA LETNIKA...

Navada je taka in spodobi se, da se napiše uvodna beseda ob začetku novega letnika lista.

Najprej hočemo voščiti vsem svojim zvestim naročnikom in dragim prijateljem srečno in ugodno novo leto. Saj se razumemo: lepi programi; malo ali nič motenj; dosti časa za poslušanje; mnogo denarja za moderniziranje starega ali nakup novega aparata; tistim, ki imajo detektor, aparat; tistim, ki imajo aparat, še boljšege z elektrodinamičnim zvočnikom; komarjem srečo in pamet ali pa skorajšnje ovadbo; nergačem dobro voljo! Na drugem mestu naši radiofoniji in vsem njenim delavcem mnogo uspehov! In končno našemu listu prospevanje in konec eksistenčnih težav!

Saj baš listu mora veljati ta uvodna beseda. Naši bralci so redkobesedni. Preveč so se uživali v radio, ki ga moreš le poslušati, a mu ne moreš sproti ugovarjati ali ga pohvaliti. Tako tudi k našemu listu večinoma molče. Prav je zato, da o njem in o našem hotenju z njim od časa do časa kaj povemo sami.

Ko sem pisal uvodno besedo za prvo številko našega lista v maju 1929, je bil visok cilj pred menoj. Doživljal sem vso veliko bodočnost radia. Spoznal sem v njem sredstvo, ki ga moramo po epohalnosti postaviti edinole tisku ob stran. In tako nujen se mi je zdel list, ki bi to veliko delo spremljal. Vse več. Slutil sem, da bo stopil radio nekoč v središče. In takrat bo njegov list moral postati osrednji družinski list...

Prav je, da si cilj postavimo daleč in visoko. Bližamo se mu zato s tem večjo intenzivnostjo. To poldruge leto — ali se Vam ne zdi, da je to tako strašno malo časa? — je prineslo najprej vse neizprosni realnih začetkov...

Treba je bilo pri nas radio uvedsti. Zakaj komaj začetek radijske kulture je, če si meščan kupi radio in pusti, da mu zvočnik tuli večer za večerom karkoli. Kdor ima radio, se mora zavedati, kaj ima s tem. Kdor ga nima, mu moramo dopovedati, kaj zamuja. Vsem skupaj pa je treba pojasniti, da je radio nekaj več nego sredstvo za boljše prebavo, več nego zabava, — da je radio kulturni faktor, morda najpomembnejši kulturni faktor bodočnosti.

Kdo naj to delo vrši, če ne — list?

In smo začeli od številke do številke. Pri začetkih in vedno naprej. Lahko rečem, da ga danes ni več kulturno-političnega vprašanja radiofonije, ki ga naš list ne bi bil obravnaval. Nismo puščali v nemar tehnike. Trudili smo se, da ostanemo tudi v tem pogledu vedno aktualni. Kakor pa pri listu in knjigi ni najinteresantnejši — vsaj za ogromno množico konsumentov — tiskarski stroj, tako smo tudi mi gledali in gledamo bistvo in središče radia v tistem, kar podaja. Končno se o podrobnosti tehnične značaja more poučiti vsak interesent na nešteti drugih krajih, do čim mora biti v naših skromnih razmerah list namenjen v prvi vrsti kulturni plati radiofonije, spremljevanju razvoja radiofonije drugod, sporedom.

Da, sporedi. Površnemu opazovalcu se morda dozdeva, da je smisel lista, kakršen je naš, edinole v sporedih, ki

jih prinaša. Prav gotovo je naš list prvi poklican, da nudi svojim naročnikom čim popolnejše sporede čim večjega števila postaj. S priobčevanjem sporedov pa izvršuje šele polovico svojega namena. Suh spored je mrtva stvar. Spored, ki ga ujamemo v aparat, zaživi v vsej svoji polnosti samo poslušalcu, ki ga list na eni strani vzgaja k pravilnemu stališču do vseh raznolikih vrednot, ki jih nudi vsak spored, in mu na drugi strani služi kot tolmač sporeda.

Tej svoji splošnoprosvetno-vzgojni, pa tudi specielno priložnostno-prosvetni nalogi je skušal list ustrezati vse doslej. Od ljudsko prosvetnega pomena radia do vloge radiofonije v sodobni kulturi, od krajevnih prenosov do mednarodnih večerov, od opere v radiu do radijske drame in akustične kulise, od šolskega radia do radia v sportu, — z razmišljanji o vsem tem, kar je aktualno v sodobnosti in specielno za slovensko in jugoslovansko javnost ter v zvezi z radiofonijo, smo vršili prosvetno-vzgojno delo med slovenskimi radio-amaterji ter hoteli tako ustvariti našemu radiu inteligentne poslušalce. Da smo svoj namen vsaj deloma dosegli v tem kratkem poldrugem letu, pričajo dopisi naši postaji iz vrst naših preprostih ljudi, ki razodevajo zares inteligentno sodelovanje pri prosvetnem delu naše postaje.

To svoje delo hoče naš list, ako Bog da, ob popolnem razumevanju merodajnih faktorjev vršiti še znaprej. Vršiti ga hoče kljub težavam iz tistega idealizma, ki mu daje moč — vera v bodočnost radia.

Tista doba, ki smo sanjali o njej, ko smo z našim listom začeli, šele pride. Dotlej hočemo za to bodočnost radia vršiti pionirsko delo. Potrebujemo pa zaslombe naših poslušalcev. Neizogibno je, da postane vsak naš radio-amater, če količkaj more, naročnik našega lista, ki mu more zagotoviti obstoj samo dovolj veliko število plačujočih naročnikov. Edino to bo tudi omogočilo, da se list tako razširi, kakor je potrebno. Vsem, ki naročajo tuje liste in se jim zdi, da je naš preskromen in prereven, povemo, da so tega krivi oni sami, ker sami ne marajo storiti

ničesar, da bi se naš list res izpolnil!

Ali je treba po vsem, kar smo napisali, še tako običajnih — o bljub za novo leto? Ostali bomo zvesti načelom, ki smo jih uveljavljali doslej. Razložili smo jih zgoraj.

Vršiti hočemo dalje svoje prosvetno vzgojno delo, biti hočemo vnaprej vodnik našemu poslušalcu. Skrbeti hočemo tudi za stike z radiofonijo drugod, ki nas z njo tako tesno veže eter. Biti pa hočemo našemu amaterju tudi svetovalec in vodnik v tehniških vprašanjih.

S tem bo, tako upamo, naš list še vnaprej in vedno bolj neizogibno potreben vsakemu slovenskemu radio-amaterju, bo tudi najdražja cenenejša opora naše postaje in končno v svoji razkošni in stilno-preprosti opremi dostojen predstavnik slovenske radiofonije pred vsakomur.

Niko Kuret.

RADIO-GIMNASTIKA

V starih časih — recimo pred 3000 leti — so ljudje drugače živeli nego mi danes. Veliko več so hodili — saj takrat ni bilo ne vlakov, ne avtomobilov, več so delali s svojimi telesi, takrat še ni bilo dovršenih strojev, ki nadomestujejo spretnost in telesno moč posameznikov. Ker so se ljudje nekaj več gibali, zato so bili tudi bolj zdravi, močnejši in lepše razviti. Danes pa ni tako; gospoda v mestih ima avtomobile (človeške noge bodo kmalu odveč), njeno »fizično« delo pa obstoja v tem, da vodi pero po papirju, da nosi cigareto v usta.

Narava je silno poštena: delo plačuje in brezdolje kaznuje. Ravna se po principu: funkcija (opravek) oblikuje organe. Kdor dela, kdor se giblje, se razvija, kdor fizično ne dela, propada: eni se strašno zredijo, drugi ostanejo čisto majhni in suhi; oboje, debelost in šibkost pa je izraz slabosti in neubranosti. Narava tudi ne trpi enostranosti. Če kdo samo duševno dela, mu ne bo razvila ogromnih možganov, temveč ga bo prikrajšala na zmožnostih, ako ne zadosti biološkim pogojem zdravja.

Ne moremo torej doseči, da bi se duhovni človek koncentriral le na duševno delo; tukaj je telo z biološkimi zakoni in s tem je treba računati! Goethe je to dobro čutil in bil je velik prijatelj drsanja in izletov. Isto je znano o Bernard Shawu in o številnih politikih, ki najdejo časa za lov ali za golf.

Sport nima le zdravstvenih vrednot, njegova veličina je zlasti v neizčrpnem veselju, ki ga doživimo v igri z žogo, na drsališču ali na smučeh. Ko

sem se na povabilo vodstva ljubljanske oddajne postaje odločil za gimnastično uro v radiu, sem zagledal pred seboj zaželjeni cilj: da bi vsi, ki so dobre volje, stali pred zvočnikom in bi se gibali po zvokih klavirja. Že gimnastika sama je lahko protiutež proti pretirani civilizaciji današnjega časa. V ta namen jo je potrebno gojiti redno vsak dan. Važnejši pa je tale moment: gimnastika naj usposobi vsakega človeka za sport. Marsikomu je nerodno iti na drsališče ali v kopalnišče, ker se čuti nesposobnega; z vztrajno gimnastično šolo pa bo postal krepak in gibčen in bo dobil zupanje v svoje zmožnosti in veselje do sporta. Radio-gimnastika naj bi bila ona vrata, skozi katera lahko pride vsakdo v kraljestvo kulture telesnosti.

D. U.

»POLJUDNA GLASBA«

Na moja izvajanja o poljudni glasbi v 50. številki odgovarja strokovno g. kapelnik Filip Bernard. Sam sem dal svojim izvajanjem podnaslov »nestrokovno razmišljanje«, ker si, res da, ne lastim strokovne glasbene izobrazbe, dasi se z glasbo, zlasti s petjem bavim že od prvih gimnazijskih let.

Te vrstice naj ne bodo obramba mojih izvajanj, ker se njih bistva g. kapelnik niti dotaknil ni in ker to bistvo leži morda izven območja njegovega zanimanja. On govori samo kot glasbenik, jaz pa govorim z vse širjega stališča, recimo, kulturnega zgodovinarja. Zato gre g. kapelnik mimo vseh mojih ugotovitev in premis in kratkoma oспорava, da bi se vršil kak usoden boj za »poljudno glasbo«. Končni stavek njegovega odgovora bi me sicer utegnil oprustiti obveznosti odgovora, ko pravi: »Toliko v zaščito moderne (te misem nikjer oспорavali! Op. pisca), ljudske (?), zabavne in plesne (!) glasbe.« Komu na svetu bi se zdelo potrebno ščititi zabavno in plesno glasbo! Mar ne trdi vsak resen glasbenik, da je te vrste glasba resnični glasbi vse drugo nego v korist? Lahko in plitvo blago, pa naj si bo to glasba, knjiga ali slika, se že tako premočno ali prerado širi na kvar resnično dobremu in, bogme, ne potrebuje zaščite.

Pa vendar to-le: Gre za pojme, vidim. Ljudsko je zame tisto, kar je iz naroda vzrastlo. Poljudno pa tisto, kar raznobarvni »ljubitelji naroda« temu ljudstvu servirajo kot »lahko« blago ali, precej redkokdaj, kot težje prebavljivo dobro blago. G. kapelnik ne ve za to mojo diskrecijo. Poljudna glasba prihaja torej od zgoraj in tista, ki jo jaz mislim, ni dolbra, ker prihaja kot izraz tiste plasti sodobne družbe, ki je zapisana dekadenci in ki jo, res je, najdemo pri vseh narodih zapada. Mislim, da sem v svojem članku precej točno karakteriziral. To je dejstvo, ki ga g. kapelnik ni izpodbil. Baš ob tej priliki sem ugotovil — in v tem se strinja s g. kapelnikom —, da daje vsaka doba svoj pečat in da se tudi narodnost ne da zatajiti (dasi je duh isti). Zelo pa se moti g. kapelnik, če misli, da bo šlager (imenujmo ga taklo) posvežil — narodno pesem. Dejstva govore o baš nasprotnem in navedel sem primer

za to. Prav tako bo šlager s svojo čutno ritmiko ali lažno sentimentalnostjo kaj slabo služil resnični moderni glasbi, ki jo spoštujem.

Ljudi pa, in to mnogo mladih ljudi, in morda ne najslabših, pa je povsod še mnogo, »ki jih življenje ni potegnilo za seboj in so lahko ostali romantični(!)«. Ti pa vedo, in ni treba, da bi bili strokovno glasbeno izobraženi, kje je resnica in kje je laž, kje je zdravje in kje dekadenca. Resnica in zdravje pa ne potrebujeja zaščite.

Prof. Niko Kuret.

N A Š I O B I S K I

Takole okrog novega leta se radi zamislimo v leto, ki je minulo in pogledamo v leto, ki ga pričenjamo. Trgovci pravijo temu bilanca. Časnikarji objavljajo statistike glede žitja in bitja ljudi v minulih tristošestdesetih dneh. Tudi nam se zdi, da je primerno, ako te dni okrog novega leta malo premislimo, kako smo živeli z radiem in ob radiu v minulemu letu ter si napravimo ta ali drugi načrt, kaj mislimo za prihodnje. Kar v splošnem razmišljati o tako obsežnem in razčlenjenem problemu kot je vprašanje radia pri nas in drugod, ni smiselno. Zato smo se podali na pot, potrkali pri posameznih vodilnih osebah slovenskega radia in jih vprašali po tem in onem iz njihovega področja. Nekaj njihovih misli podajamo tu našim čitateljem v razgled in premislek.

Pri vodji Prodajnega oddelka »Radio Ljubljana«.

Ker je radijska trgovina kazalec, ki kaže, kako se giblje zanimanje za radio, sem se oglasil najprej pri vas, da mi poveste o svojih uspehih in težavah v preteklem letu, pa še morda kaj o načrtih za bodoče.

»Letos se je prodajalo precej dobro, še celo boljše kot lansko leto, vendar gredo v prvi vrsti le večji aparati, medtem ko po detektorskih aparatih, ki bi pač število abonentov najlažje najbolj povečali, skoro nihče ne vprašuje. Ponajveč prodajamo aparate za kompletne priključek na tok. Ti aparati so se zadnje leto zelo spopolnili in poenostavili, pa tudi pocenili. S tem seveda ni rečeno, da so baterijski aparati zaostali, nasprotno, ravnotako so tudi baterijski aparati zelo napredovali v zadnjem času, in to predvsem zaradi novih elektronk, tako zvanih elektronk z zamreženo anodo. Baterijski aparat je še zmeraj idealni sprejemni aparat ne samo za tiste, ki toka nimajo, ampak tudi za tiste, ki imajo tok iz omrežij, kjer ni tok vedno na razpolago ali pa, kjer se napetost toka menja.

Da olajšamo nakup aparatov, smo pričeli prodajati na obroke in skoro ves današnji trgovski posel v naši stroki je obročen. To samo po sebi ni

nikaka posebna nesreča, saj edino s tem moremo omogočiti radio tudi manj denarnim ljudem, uradnikom itd. Namesto da bi kdo hranil dolgo časa, da bi si potem nabavil aparat, si najprej aparat omisli ter šele potem vplačuje zanj svoje prihranke. Proces je torej isti, samo obraten, s tem pa da aparat že ima, je prisiljen, nalagati denar v aparat in ga ne more porabiti za kaj drugega. Čisto naravno je zato, da si nabavljajo danes aparate povečini le uradniki in kvalificirani delavci. Trgovci, advokati, zdravniki zvečine že imajo radio, pač pa radi po možnosti izmenjujejo slabše, oziroma starejše aparature za novejše in boljše.

Iz tega sledi, da se naši kmetje, ki jim je v prvi vrsti namenjen dobršen del programa, še niso sprijaznili z radiem tako, kakor bi vodstvo postaje rado videlo in kakor bi bilo v njihovo korist. Ves strokovni pouk, ki se vrši po radiu za kmete, je torej zastoj, ker ne doseže svojega cilja. Treba bo temu odpomoči. Seveda ne tako, da bi se kmetijske programske točke opustile, pač pa tako, da bomo našemu kmetu dopovedali, kako koristen in potreben mu je radio, da ga bo končno tako težko pogrešal kot bi danes pogrešal svoj časopis. Danes ima največ aparatov Gorenjska, za njo Notranjska, malo Dolenjska, na Štajerskem je zanimanje za radio zelo majhno. Tu govorim po statističnih številkah naše trgovine, res je pa na drugi strani, da si Štajerci nabavljajo aparate tudi v Avstriji. Omenil sem, da stoji na prvem mestu Gorenjska. Je pač to v istem sorazmerju kot knjiga, časopis in šola, ki je najboljše uvedena po Gorenjskem. Pravijo da zato, ker je gorenjski kmet najbolj premožen. Pa bo najbrže le to res, da je zato Gorenjec premožen, ker zna gospodariti kakor ga uči knjiga, časopis, šola in radio...

Ves problem našega radia je torej v tem, kako ga razširiti na deželo. Zato bomo v najkrajšem času pričeli z obsežno propagando po deželi. Odajna postaja je najela velik avto, ki bo obiskoval vse večje kraje v Sloveniji, prirejali bomo radijske koncerte v tamkajšnjih dvoranah. Vršila se bodo predavanja o radiu, po možnosti s filmom. Skušali bomo stopiti v stik z vsemi dosedanji abonent, poizvedeti za njihove želje glede programa in aparatov, razložili jim bomo, kar jim je nejasno, poučili jih, česar še ne vedo. Obenem pa bomo pokazali ljudem, da ravnanje z radiem ni komplicirano in tudi ne drago. S seboj bomo namreč vozili najrazličnejše aparate in vsakdo si bo lahko primeren aparat kar tam nabavil. Namen teh ekskurzij bo torej propaganda radia v

H ★ A ★ L ★ O

DVOJE OBVESTIL ZA VSE NAŠE NAROČNIKE

Za naše

nagradno tekmovanje

vlada zelo veliko zanimanje. Veliko naročnikov nas je v zadnjem času prosilo, naj jim pošljemo položnice, da bodo mogli pravočasno poravnati naročnino. Zato smo 52 številki lanskega letnika priložili položnice za vse. Nekateri niso utegnili pravočasno nam nakazati naročnino, zato smo na željo naročnikov samih preložili

žrebanje na 10. jan. 1931.

Pohitite, da ne zamudite prilike, na lahek način priti do krasnih daril.

Razpisali smo

nagradno tekmovanje

3000 Din za 75 Din

Dobitki:

1. Elektrodinamični zvočnik.
2. Stavek žarnic »Philips« za štiri elektronski aparat po izbori.
3. Anodna baterija »Zmaj« 120 voltov.

Pogoj:

Da boš na dan žrebanja naročnik revije »Radio Ljubljana«, ter da boš imel ta dan plačano naročnino vsaj za pol leta n. prej.

Naš naslov:

»Radio Ljubljana«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5, ali: radio studio.

RADIO LJUBLJANA

splošnem, dalje iskanje stika z abonent, potem pa seveda propagandna akcija prodajnega oddelka.

V nepretrgani besedi mi je vse to hitel pripovedovati z ognjevitim navdušenjem. Že sem hotel zastaviti še par zanimivih vprašanj, kar nekdo krepko potrka. Od Škofje Loke da je prišel, odpovedal da bo radio, ker ga že ogromno stane, pa mu še ne poje. Ko ga je gospod šef vprašal, kakšnega tipa da je aparat, mu je mož zaupal, da je domač izdelek, delo nekega elektrotehnikarja. I seveda, vsak šušmar se hoče razumeti na radio, izdeluje aparate kar na debelo, pri tem pa ne pomisli, koliko da radiu s tem lahko škoduje: tak mojster-skaza bi pač moral vedeti vsaj to, da je dober aparat najboljši propagator radia, slab aparat pa najhujši njegov nasprotnik. — Poizkušala sta sem in tja, a moža ni bilo mogoče ukloniti, da bi poskusil z boljšim aparatom kake priznane firme, n. pr. Telefunkon, Philips, Ingelen, Eumig, Reinartz, Kapsch, ali celo z najboljšim med dobrimi Radi-one, pa ni šlo in ni šlo. Mož je nazadnje zaupal, da je dobil dvojčke in da ima sedaj »radio« doma... Pa si pomagaj, če moreš! — Ta razgovor me je zanimal, ker bi rad poznal »sovražnike« radia. Nič mi pa ni bilo po volji, ko je prišel za njim mlad gospod in pričel razkladati svoje težave, za njim tretji nekje iz Bosne in še četrti, študent, in še in še... Jezil

sem se, ker sem zaradi svoje ukaželjnosti pol ure in še več moral čakati, da bi mogel nadaljevati razgovor. To sem še namreč hotel izvedeti, kako se godi radijski trgovini v Sloveniji v splošnem.

»Naša panoga trgovine se obnaša zelo slabo, to pa z ozirom na to, ker imamo tako malo poslušalcev ter je novih abonentov le težko pridobiti. Opažati je, da nekateri trgovci naše stroke že razmišljajo, kako bi na najbolj enostaven način presedlali ali sploh svoje podjetje opustili. V naši stroki je pač režija zelo visoka: blaga je treba imeti veliko na izbiro, aparate je treba dostavljati strankam na dom, doma urejati, pregledovati, mnogokrat dajati na poskušnjo itd. Poleg tega pa je radijska sezona zelo kratka. Pokazalo se je, da se radiu najboljšje godi v decembru pred Miklavžem in pred božičnimi prazniki, ker so aparati pač najlepše, najbolj učinkovito, pa tudi najmodernejše darilo.«

Še to: V inozemstvu so zadnji čas veliko pisali o televiziji. Pri nas se pa prav zaradi radia zelo širi in spolnjuje gramofonska glasba. Kako je pa s tema sorodnima strokama?

»Danes se vsak moderni aparat za radio že vnaprej tako izdelava, da se lahko rabi tudi kot gramofonski ojačevalec. Močno so se že tudi udomačile kompletne kombinirane naprave za radio in gramofonsko glasbo. Posebno gostilne si nabavljajo take apa-

rature. Seveda je vprašanje, če je to še v korist radiu kot takemu, namreč radiu kot kulturni instituciji, kajti le dom in morda še društvena dvorana je poleg šole pripravna za koristno poslušanje radia. — Glede televizije je pa tako, da je skoro vsak glas o njej potihnil. Nobena postaja pač ne oddaja slik, zato so sprejemni aparati brez pomena. Pa tudi aparati še niso tako popolni, da bi bili sposobni za trg, cenejši tipi se še ne izdelujejo. Poleg vsega se pa še razne tovarne nekaj prepirajo zaradi raznih patentov, tako da zaenkrat še ni pričakovati, da bi pri nas kaj kmalu mogli gledati vrvenje in drvenje v našem studiju ali kje drugje.

Zopet naju je prekinilo trkanje. Kar trije naenkrat so planili v sobo. Pobral sem se s sedeža in jo jadno popihal, ker sem vedel, da še dolgo, dolgo ne bom več mogel do besede. Sem pač le radoveden časopisni reporter in ne resen nov interesent za šestelektronski Radione za direkten priključek na izmenični tok!...

Peter Janc.

TEHNIKA

Kaj mora amater vedeti o anodnih baterijah

Pavel Schönfeldt,

tehnični direktor tovarne »Zmaj«.

Radio se je v zadnjih letih kolosalno razvil, če ob misli, da je to še zelo mlada iznajdba primerjamo statistike iz Amerike, Anglije, Nemčije, Francije ter tudi Jugoslavije, kjer se je radio pričel razvijati prav za prav šele v letih 1926 do 1928 in kljub temu že moremo zanašati na veliko število abonentov. Da se pa ni mogel razviti še bolj kot se je, je vzrok deloma v težki gospodarski krizi, ki tlači vse naše gospodarstvo. Čeprav lahko rečemo, da je radijska tehnika že zelo razvita in da dobimo danes 3 do 4 elektronske aparate že razmeroma poceni, je vendarle še precej težko, da bi si delavci ali tudi uradniki v splošnem mogli nabavljati boljše aparate. Dasi so trgovci že vse poskusili ter dovoljujejo kupcem dolgoročne kredite, je radi pomanjkanja denarja čisto vendarle težko točno se držati obrokov, kar seveda razdere kupčijo. Zato bomo razumeli, da je marsikomu prav za prav težko si nabaviti dober aparat, dober zvočnik, potrebne baterije in akumulator.

S porastjo v produkciji radijskih aparatov je silno porasla tudi produkcija anodnih baterij, kajti amater in sploh radijski abonent, ki hoče imeti pri poslušanju res užitek, si ne bo nabavil detektorja ampak bo raje segel po 3, 4 ali vsaj dvoelektronskem aparatu, ker le tako more poslušati tudi inozemske postaje. S tem pa pridemo do delovanja anodnih baterij. Po predpisih nemškega preizkusnega urada V. d. E. mora normalna 90 voltna anodna baterija delovati dve amperski uri, ako naj se smatra za dobro. To je seveda račun kapacitete, ni pa s tem mišljena časovna doba delovanja, kakor se čisto zmotno misli. Za preskušanje 90 voltne anode se na primer vzame upor

9000 ohmov, to je 100 ohmov na volt. S tem uporom obremenimo anodo do 40%, to se pravi 90 voltno s 36 volti. Če na ta način merimo z dobrim voltmetrom ob priključku anodo vsak dan, lahko izračunamo, koliko zmore v amperski uri, kajti 9000 ohmski upor pomeni praktično isto kot tok 6,6 do 7 miliamperov. Praksa je pokazala, da vzdrži anoda pri tej porabi toka 5 do 6 mesecev, če je priključena dnevno do 3 ure. Lahko torej imamo v obratu 3 do 4 elektronski aparat tako dolgo, da porabijo vse elektrone 5 do 7 miliamperov toka. Nekako pred dvema letoma smo pa dobili močne elektrone, ki porabijo nepimerno več anodnega toka, tako da nekatere teh elektronek posamič porabijo 3 do 16 miliamperov toka. Ker skoro vsak amater, ki danes kupi ali sam sestavi aparat, ki naj bo močan, obenem pa selektiven, vstavi vanj močne elektrone, tako da se dobe že aparati na 3 elektrone s 15 do 18 miliampersko porabo toka, 4 elektronski pa porabijo 20, 22 in celo do 24 miliam-

perov. Poleg tega se pripeti čisto, da mrežna baterija ni v pravem razmerju z anodo, radi česar se porabi še več anodnega toka. Laik, ki danes kupi aparat, vsega tega ne more vedeti, prav bi bilo zato, da bi ga trgovce co tem bolje poučil. Potem se ne bi tako pogosto dogodilo, da ljudje, ki si nabaviijo 4 do 5 elektronski aparat, v 14 dneh že porabijo anodno baterijo, ker normalna baterija ne prenese tako močne porabe toka. Zapomniti si je torej treba, da čim večja je raba toka v miliamperih, tem hitreje pada napetost anodne baterije, tem manj časa je za pogon aparata rabna.

Radi tega so prišli v navado in uživajo sloves že aparati za direkten priključek na električno omrežje. Če pa hočemo o njih izreči nepristransko, objektivno sodbo, moramo priznati, da ti aparati še nikakor ne zadovoljujejo po svoji tehnični višini. Lastniki se z njimi nič kaj ne pohvalijo, veliko je popravil, mrežna anoda je odvisna od nihanja toka, radi česar je sprejemanje z anodno baterijo veliko jas-

ZA STROKOVNJAKA LE KVALITETNE ELEKTRONKE



TUNGSRAM

neše, čisteše, bolj naravno. Zato se ne bomo čudili, če izkazuje statistika, da je v rabi več aparatov z baterijami kot pa aparatov na tok. Celo v Nemčiji, kjer se izdeluje največ modelov aparatov za priključek na tok, so se zopet začeli vračati k anodnim baterijam. V dokaz temu navajamo samo članek v strokovnem elektrotehničnem časopisu »Helios« v štev. 15 od 13. aprila 1930. leta.

Da bomo vedeli, torej gospodarstveno ravnati z anodnimi baterijami, naj si vsak lastnik aparata zabeleži številke svojih elektronič ter naj pri trgovcu poizve, koliko miliamperov toka porabijo, nato naj si šele omisli primerno baterijo. Da bi pomagala tistim, ki rabijo anodne baterije, pa porabi njihov aparat več toka kakor je preračunan na normalno anodo, n. pr. okrog 15 miliamperov, je specialna tovarna za anodne baterije »Zmaj«, izdelala čisto svojevrstno anodo, tako zvano dvojno anodno baterijo, ki je po učinku dvakratna vrednosti, po ceni pa razmeroma nižja. Pri obremenitvi 100 ohmov na volt deluje nekako 3.5 amperskih ur, to je dvakrat toliko kot normalna, cena pa nikakor ni dvakrat tako velika. Kdor pa dožene, da porabi njegov aparat še več toka, na pr. 20 do 24 miliamperov, naj rabi le jake anode, ki mu pridejo radi porabe vendar cenejše, dasi je njihova nabavna cena nekoliko višja.

V interesu vsakega lastnika aparata je, da upošteva navedena dejstva, da ne bi popolnoma po krivici dolžil anodne baterije radi prekratkega življenja, če je pa v zvezi temu čisto nekatere druge, v preveliki porabi toka in radi tega v negospodarski izbiri baterije. Baterije se kajpada izdelujejo v zelo velikih množinah, pri serijskem delu pa nikakor ni mogoče preprečiti, da se ne bi vrnila kakšna napaka tu pa tam pri montiranju, spajanju, toda gotovo je, da bo take slabe baterije vsaka tovarna po ugotovitvi takoj zamenjala. Na trg v splošnem prihajajo le dovršeni izdelki, na njih ne bo krivde za prekratko delovanje, pač pa v aparatu oziroma v pogrešni izbiri baterije.

IZ PROGRAMOV NAŠA KUKAVICA

Nedelja: Božične pesmi pojo pevci iz Doba pri Domžalah ob 15.30. — Mladinsko božično igro igra Marijanščič ob 16.30. — Prenos Maudrovega koncerta ob 20. — Jugoslovanska glasba (radio orkester) ob 21.

Ponedeljek: Večer radio orkestra oziroma prenos ob 20.30.

Torek: Claudel, Marijino Oznanjenje, misterij, I. del ob 11, II. del ob 17.30. — Božični večer iz Beograda ob 20.30.

Sreda: Clavecini 17. in 18. stol., prenos iz Zagreba ob 20.

Četrtek: Prenos iz Hamburga (simfonični koncert) ob 20.30.

Petek: Jugoslovanski večer, prenos iz Zagreba ob 20.

Sobota: Valčkova ura radio orkestra in koncert g. Miška Jelačina ob 20.

NAŠ PROSVETNI RADIO

Kmetijska ura v **nedeljo** ob 8. Naši izseljenci, predava g. dr. A. Kuhar v **nedeljo** ob 10.30. Kmetijska žena — kraljica ali sužnja? predava gna. A. Lebarjeva v **nedeljo** ob 15.

O mamilih, predava g. ing. Kern v **ponedeljek** ob 19.30.

Kmetijska žena — varuhinja narodnih običajev, navad in noš, predava gna. A. Lebarjeva v **torek** ob 15.

Dalekosežnost rezultatov sodobnih solčnih raziskovanj, predava g. prof. Fr. Pengov v **sredo** ob 18.30.

Literarna ura v **sredo** ob 19.30.

Otroška ura v **četrtek** ob 17.30.

Gimnastika v **četrtek** ob 18.30.

Poklicna posvetovalnica — organizacija in poslovanje, predava g. J. Rupnik v **četrtek** ob 19.30.

Duševna vzgoja otroka, pred. g. Pero Hohn v **četrtek** ob 20.

Vremenslovske, predava g. dr. Reya v **petek** ob 18.30.

Gospodinjstva ura (gospodinjstva šola v Šiški) v **petek** ob 19.30.

V dolini gradov, predava g. V. Pirnat v **soboto** ob 18.

Filmska kultura, predava g. B. Hrovat v **soboto** ob 20.

OPERE IN OPERETE

Nedelja:

»Bela orhideja«, opereta, 20.00: Budapest. — »Eva«, opereta, 20.40: Rim. — Opera, 21.00: Milan-Torino.

Ponedeljek:

»Car in tesar«, opera, 18.45: Breslau. »Peklenko zlato«, opera, 19.30: Dunaj. »Bajazzo«, opera, 19.30: Dunaj. — »Bajadera«, opereta, 20.30: Varšava, Katovice. — Opera, 19.00: Praga, Mor. Ostrava, Bratislava.

Torek:

»Boheme«, opera (plošče), 20.00: Varšava, Katovice. — »Fidelio«, opera, 19.35: München. — »Penzjonat«, opereta, 21.30: Mühlacker. Opera, 21.00: Milan-Torino.

Sreda:

Opera, 19.30: Budapest.

Petek:

»Janez Kukuk«, radio opera, 21.10: Leipzig, Berlin.

Sobota:

Opera, 20.00: Beograd, Zagreb. — Opera, 20.40: Rim. — Opereta, 21.00: Milan-Torino.

K O N C E R T I

Nedelja:

Zagreb, 20.30: Hrvatske božične pesmi.

Ponedeljek:

Berlin, Breslau, 20.10: Simfon. koncerti

Torek:

Langenberg, 19.45: Sv. Trije kralji (mešani zbor, soli, orgle).

Četrtek:

Hamburg, Zagreb, Varšava, Katovice, Praga, Mor. Ostrava, Bratislava, Budapest, Leipzig, 20.30: Internacionalni koncert.

Petek:

Dunaj, Varšava, Katovice, Budapest, 19.30: Internacionalni koncert. — Zagreb, Beograd, 20.30: Jugoslovanski večer. — Breslau, 20.30: Koncert Filharmonije. — Stuttgart, 20.05: Simfonični koncert.

P R E D A V A N J A

Nedelja:

Königswusterhausen, 18.00: Praznovanje.

Torek:

Königswusterhausen, 18.30: Čemu muzeji? II. — München, 18.00: Misijonar med črnici.

Sreda:

Königswusterhausen, 18.30: Čemu muzeji? III. — Dunaj, 18.00: Smučanje.

Četrtek:

Varšava, 15.30: Psihoanaliza revolucije in boljše življenje. — Leipzig, 19.00: Delovni čas — socijalno higijenski problem.

Petek:

Berlin, 15.40: Praznovanje v medicini.

RADIO DRUGOD

V monakovski pinakoteki so pred kratkim nastavili avtomatične gramofone. Obiskovalec muzeja vrže novce v avtomat, avtomat prične delovati, na plošči je razlagala zanimivosti, ki se vidijo z dotičnega mesta. Ta način muzejskega vodstva se bo skoro gotovo zelo hitro udomačil v vseh večjih mestih.

Najvišji honorar za sodelovanje v radiju je dobil violinski virtuoz Jaša Heifetz, ki je nastopil pred mikrofonom ameriške postaje WJZ dne 21. decembra t. l. Pa še za ta honorar so ga le težko pregovorili, da je nastopil v radiju.

Ameriške postaje imajo za recitiranje govornice reklame posebne napovedovalce, ki so stalno nastavljeni od postaje z zelo lepimi mesečnimi plačili, vrhu tega pa dobivajo od podjetij honorarje v obliki provizij, ki znesejo povprečno tedensko do 50.000 Din.

Angleške oddajne postaje so po poročilih iz Londona proračunale za bodoče leto sotrudniške honorarje na 215 milijonov dinarjev. Upravni stroški so vneseni v proračun z nekako 20 milijoni dinarjev.

Ogrska ima sedaj nekako tristo tisoč radijskih abonentov, to se pravi, da se je v zadnjih letih njih število potrojilo. Radi tega namerava o letos zgraditi dve vmesni 10 kw postaji za zapadno in severno Ogrsko, za leto 1932 pa imajo v načrtu gradnjo 100 kw postaje v Budimpešti.

Radijska industrija je po izjavi M. A. Arnolda, direktorja ameriške Broadcasting Company ena izmed tistih redkih industrijskih panog, ki ji gospodarska kriza ni prišla do živega. Vrednost v zadnjih letih prodanih aparatov znaša namreč tri in pol milijarde dolarjev, točasno zaposluje 3500 ameriških radijskih tovarn več kot pol milijona delavcev in nastavljenecv.

Znak za odmore je sklenila uvesti angleška radijska družba BBC. Načeloma je vodstvo družbe sicer za to, da bi se program vršil kolikor mogoče brez odmorov, praksa pa je pokazala, da se često ni mogoče izogniti kratkemu odmoru ene ali dveh minut. Za te odmore bodo uvedli muzikalni znak.

Berlin—Siam. Družba Telefunken je v soglasju z državno nemško pošto upravo pred nekaj dnevi preko postaje v Nauenu oddajala razgovor treh Siamcev po 8700 km dolgi progi v Bankok, glavno mesto Siama. Razgovor se je šilšal čisto razločno, prav tako je tudi godbo, ki je igrala nemško himno in siamsko himno, bilo čuti izredno dobro. Program je trajal celo uro, tako da so Siamci precej dobro lahko ocenili poskusno oddajo.

NA DOMAČEM VALU POPRAVLJAMO

Poklicna posvetovalnica. V naslovu avtorja predavanj o poklicni posvetovalnici se nam je zadnjič vrnila napaka; predavatelj je g. Josip Rupnik, šolski upravi pri Sv. Emi-Pristava.

PAUL CLAUDEL: MARIJINO OZNANJENJE

(K izvajanju 6. januarja.)

Srednji vek s svojo grozno enotnostjo in celotnostjo, z velikimi ljudmi, ki z vsemi mislimi gledajo preko zemlje v onostranstvo. Strasti telesa izravnava moč duha, ki je voljan za vse, kar je veliko, veličastno in trajno. Vdanost in odpuščanje zmagujeta nad zablodami strasti in človek se očisti do trpljenja in smrti so zanj samo vrata v božji mir. Take so osebe v »Oznanjenju« — seveda ne vse. Ljudje tega sveta se bore s telesom, ljudje duha zmagujejo z vero. Andrej Poštenjak (Vercors) ima dve hčeri, Violano in Maro — ena je duša, druga je telo. Violana trpi za druge, Mara se bori zase. Trpljenje Violano poveljica in očisti do zadnjega. Mari pa je sicer odpuščeno, a ostane priklenjena na zemljo, ne da bi se dvignila. Ozadje zgodbe pa so veliki dogodki: Francoski kralj se na sveti večer vrača z Orleansko Devico kot zmagovavec v Rheims, v ozadju zvone visoke cerkve, ki jih zida Peter iz Craona, nad vsakdanjimi boji življenja vlada ubranost in lepota, kakor jo more izraziti samo pesem.

Igra je pesnitev, misterij v štirih dejanjih s predigro.

Predigra: Peter iz Craona, graditelj visokih cerkva jaše mimo Vercorsove hiše. Noč je; proti jutru. Violana ga ustavi. Pred nedavnim se je bil hotel polastiti njenega telesa; Violona ga je iz svoje čiste notranje sreče samo poljubila in ga pomirila. Peter ji razodene, da je takoj drugi dan opazil na sebi ostudne — gobe. Vio-

lana ga tolaži, naj trpi radi Boga, katera ga časti s svojimi prekrasnimi stavbami.

I. dejanje: Oče Andrej hoče hitro urediti domače zadeve. Violana naj se poroči z Jakobom, ki ga je v svoji hiši vzgojil za dobrega gospodarja — zakaj on sam odhaja na daljno pot v Jeruzalem. Mara plane v sobo in zahteva od matere, da pregovori Violano, zakaj ona hoče imeti Jakoba. Zaroča med Violano in Jakobom se izvrši in oče Andrej se poslovi in odide na daljno božjo pot.

II. dejanje. Mara razdere zvezo med Jakobom in Violano. Pove Jakobu, da je videla Violano, kako se je predala Petru Craonskemu »z dušo in telesom«. Jakob se zgrozi in očita to Violani — ona pa mu tisti hip pokaže na svojih prsih prve znake gobavosti. Violana mora v puščavo, izobčena iz človeške družbe. Le mati ne sluti, kam gre.

III. dejanje. Preteklo je osem let. Sveti večer. Vsa soseska pripravlja pot kralju, ki se zmagoslavno vrača v Rheims h kronanju. Mara pride mimo in vpraša po gobavki, ki prebiva blizu tam. Violana in Mara se najdeta. Mara je prinesla s seboj mrtvo dete in zahteva od Violane čudeža, da ji oživi otroka. Violana se zgrozi nad Marino zahtevo in jo pomiluje, toda bereta evangelij sveto-nočne maše, dete oživi na Violaninih prsih.

IV. dejanje. Peter Craonski najde v peščeni jami skoraj mrtvo Violano in jo prenese na Jakobov in Marin dom. Ob umirajoči Violani se Jakob skesa radi svoje sebičnosti. Oče Andrej se je vrnil prav ob smrti svoje hčere. Mara izpove, da je ona prevrnila v peščeni jami na Violano voz, ker je Jakob še vedno mislil nanjo in da bi prikrila čudež v sveti noči. Oče ji odpusti v imenu mrtve sestre. — Tedaj se oglase zvonovi od vseh strani, ki oznanjajo božje večvečenje in člo-

veško vstajenje. Uprizoritev je prirejena po prevodu A. Debeljaka v Domu in svetu 1926.

F. K.

»NAŠI IZSELJENCI«

To je naslov predavanja enega najboljših slovenskih in jugoslovanskih strokovnjakov v tem vprašanju, g. dr. A. Kuharja, bivšega vodje izseljeniškega komisarijata našega poslanstva v Parizu. Izseljeniško vprašanje je tudi ena naših najbolj bolečih točk, zato bomo to predavanje z napetostjo poslušali.

BOŽIČNI POPOLDAN

To nedeljo nam naš radio pripravlja pravi božični popoldan. Pevski zbor iz Doba pri Domžalah bo prepeval naše mile božične pesmi. Saj so baš med vsemi cerkvenimi pesmimi najlepše božične pesmi. V njih se posebno očituje še tako skromna pevska kultura zadnje gorske vasice pri nas. Zbor iz Doba pa bo pokazal ta popoldan kaj premore provincialni pevski zbor. Za zaključek pa nam bodo malčki iz Marijanišča v Ljubljani podali božično igro.

PRENOS MAUDROVEGA KONCERTA

Dudač Jenda Maudr je že nastopil s svojima dvema drugoma (violina in sopran) v našem radiu. Sedaj se nahaja na koncertni turneji in bo na koncertu s svojim originalnim triem (dude, gosli in sopran) pel tudi v Ljubljani. Ta koncert, ki bo pokazal pristnost češke narodne glasbe, se v nedeljo prenašal tudi po našem radiu.

CLAVECINISTI

V okviru večerov baročne glasbe bomo imeli priložnost slišati v sredo večer iz Zagreba prenos koncerta iz Hrv. glasb. zavoda. Na sporedu so clavecinisti iz 17. in 18. stoletja. Ta nekoliko neznan, pa vendar zanimiva glasba tako svojevrstne dobe klasicizma utegne ogreti marsikaterega ljubitelja glasbe.

PETKOV JUGOSLOVANSKI VEČER

Iz Zagreba bomo čuli ta petek pester jugoslovanski večer. Od slovenskih točk je na sporedu Premrl s tremi klavirskimi kompozicijami in Adamič (»Kaj pa veljajo ptičke«). Sodelovala bo koncertna pevka Zlata Galović, zagrebški godalni kvartet, komorni zbor »Kola« (dirigira Boris Papandopulo) in pianistka Lida Franković.



Troelektronski EUMIG aparat št. 9373 za priključek na izmenični tok

Konstrukcija tega aparata pomeni višek radijske tehnike. Kvalitetne elektronke, med njimi izborna pentoda C 443 mu dajejo pri izredni čistosti tako jakost, da žene že »lekrodinamični zvočnik«. — Aparat ne rabi ne baterije in ne akumulatorja ter se priključi le na električni tok. Skratka: EUMIG št. 9373 je idealen družinski aparat. — Zahtevajte, da Vam kar trgov c predvaja ta aparat.

Cena: Din 2400.--

Električna in kovinska industrija **EUMIG** WIEN IV., - Hirschengasse 5

RADIO LJUBLJANA 527 kc 2·5 kW

Nedelja, 4. jan.

- 8.00 Kmetijska ura
9.30 Prenos cerkvene glasbe
10.00 Versko predavanje, p. dr. R. Tominec
10.30 Dr. A. Kuhar: Naši izseljenci
11.00 **Radio orkester:** Oscheit: Fakirska koračnica. Lincke: Luna valček. Weigl: Švicarska družina. Moussorgsky: Boris Godunov. May: Saša. Borchert: Hallo 1930
12.00 Časovna napoved in poročila
15.00 Gdč. Anica Lebar: Kmetjska žena — kraljica ali sužnja?
15.30 **Božične pesmi** poje cerkveni pevski zbor **z Doba pri Domžalah:** Gruber: Sveta noč. Vavken: O slava Božu na višavi. Belar: Že počiva vsa narava. Stolcer: Rajske strune. Pred tebe božje dete. Hladnik: Zakaj svetlobe. Hladnik: Sveta nebesa. Hladnik: Angelsko petje. Belar: Glej zvezdice božje. Zupan: Pridite molit Jezusa. Zupan: Vsi bomo veseli. Vavken: Zveličar nam se je rodil. Vavken: Zveličar preljubi. Rihar: Pokonci narodni. Mazovnik: Glej zvezdice božje. Premrl: O ve lesene jaslice
16.30 **Mladinska božična igra** (gojenci Marijanišča)
20.00 **Koncert Dudak trio**, prenos iz Filharmonije
21.00 **Jugoslovanska glasba**, izvaja Radio orkester: Srabec-Petrič: Dalmatinski šajkaš. Lisinski-Petrič: Tuga. Petrič: Nate mislim. Leopold: Jugoslovanski biseri. Dr. Dolinar-Petrič: Duhteči nagelj. Petrič: Po solčni Dalmaciji. Schönherr: Iz slovanskih krajev. Parma: Xenija. Pavčič: En starček. Pavčič: Gor čez izaro. Petrič: Domače rože. Parma: Zlatorog. Jakl: Slovenski biseri
22.00 Poročila in časovna napoved
22.15 Nadaljevanje jugoslovanske glasbe
23.00 Napoved programa za naslednji dan
- Ponedeljek, 5. jan.**
- 12.15 Plošče (mešan program)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 **Radio orkester:** Lincke: Siamška straža. Erwin: Svidenje. Verdi: Rigoletto. **Hawai-jazz**

- 18.30 Dr. Anton Bajec: Italijanščina
19.00 Prof. Tine Debeljak: Poljščina
19.30 Ing. Kern: O mamilih
20.00 Fran Grm: Glas in prvi početak govora
20.30 **Večer Radio orkestra:** Dauber: Zeppelin. Fetras: Zvezde upanja. Rubinstein: Zgubljeni raj. Lincke: Ironija. Dostal: Tempo, tempo. Silving: Pravljica, ki jo pripoveduje veter. Hirsch: Ostanem ti zvest. Czibulka: Clementina. Kockert: Veselo življenje. Fall: Tam kjer male hišice stoje. Kockert: Ljubimkanje. Lincke: Podoknica ob rojstvu. Theimer: Marquisetta. Strauss: Rožice z juža
22.00 Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan

Torek, 6. jan.

- 9.30 Versko predavanje, p. dr. R. Tominec
10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice
11.00 **Claudiel: Marijino oznanjenje**, misterij, I. del
12.00 Časovna napoved in poročila
15.00 Gdč. Anica Lebarjeva: Kmetjska žena — varuhinja narodnih običajev, navad in noš
15.30 Plošče
16.00 Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski
16.30 Plošče
17.30 **Claudiel: Marijino oznanjenje**, misterij, II. del
20.00 Plošče
20.30 **Prenos iz Beograda:** Pravoslavni božični večer
22.00 Poročila in časovna napoved
22.15 Koncert radio orkestra
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Sreda, 7. jan.

- 12.15 Plošče (ruska in plesna glasba)
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 **Radio orkester:** Novaček: Castaldo. Tompson: Rio Mighto. Mendelssohn: Paulus. **Celo solo:** Lee: Gavota. Schubert-Berte: Pri treh mladenkah. Mendelssohn: Andante con moto. Lincke: Asta
18.30 Prof. Franc Pengov: Dalekosežnost rezultatov sodobnih solnčnih raziskovanj
19.00 Dr. Nikola Preobražensky: Ruščina
19.30 Literarna ura: B. Magajna (Fr. Vodnik)

- 20.00 **Prenos iz Zagreba:** Francoski klavercinisti XVII. in XVIII. stol. (dr. Plamenac)
22.00 Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan

Četrtek, 8. jan.

- 12.15 Plošče (slovenske pesmi, šlagerji iz zvočnih filmov)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 Otroška ura, radio-tetka
18.00 Plošče
18.30 **Drago Ulaža:** Gimnastične vaje
19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina
19.30 J. Rupnik: Poklicna poslovovalnica — organizacija in poslovanje
20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka
20.30 **Prenos iz Hamburga: Simfonični koncert**
22.00 Poročila in časovna napoved
22.15 Lahka glasba
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Petek, 9. jan.

- 12.15 Plošče (solo instrument — zbori iz oper)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 **Radio orkester:** Fučik: Pohod gladiatorjev. Waldteufel: Vedno ali nikoli. Schubert: Rozamunda. Wallace: Maritana. Raiph: Prosim prav prijazno. Ascher: Ne morem te pozabiti
18.30 Dr. Reya: Vremenslovje

- 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Frančoščina
19.30 Gospodinjina ura (gospodinjina šola v Šiški)
20.00 **Prenos iz Beograda:** Jugoslovanski večer
22.30 Časovna napoved in poročila, plošče
23.00 Napoved programa za naslednji dan

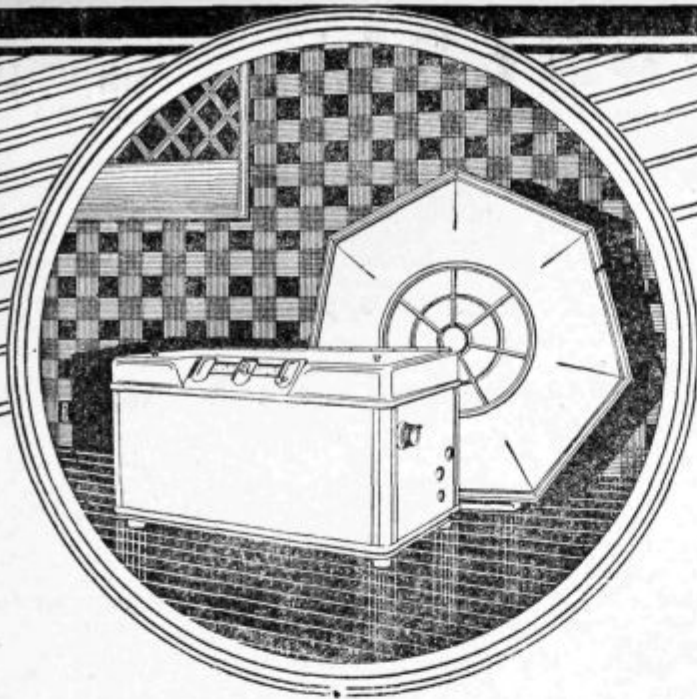
Sobota, 10. jan.

- 12.15 Plošče, (mešan program)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče
17.30 Plošče
18.00 Viktor Pirnat: V dolini gradov (Gradova Ruperč vrh in Poganci)
18.30 **Radio orkester:** Blankenburg: Naši bratje. Granichstäden: Boston. Binder: Savojardi. Boieldieu: La Dame. **Klavir in harmonij:** Nicholl: Pesem brez besed. Stolz: Ti si kralj moje duše. Siede: Srebrna roža. Lincke: Porcelanasta punčka
19.30 Ga. Orthaber: Angleščina
20.00 B. Horvat: Filmska kultura
20.30 **Valčkova ura**, izvaja radio orkester: Millöcker: Valček sanj. Strauss: Poljub. Translateur: Blodnje sanj. Fetras: Ljubav in trpljenje. Fučik: Baletke. Waldteufel: Car siren
21.30 **Mirko Jelačin poje operetne arije in šlagerje s spremljevanjem Hawai-jazza**
22.00 Poročila in časovna napoved
23.00 Napoved programa za naslednji dan

OSTALE POSTAJE

Nedelja, 4. januarja

698 kc	Beograd	2·5 kW	160 kc	Hilversum	6·5 kW
9.00	Prenos iz Saborne cerkve		21.10	Radio oktet	
10.50	Poljedelstvo		14.10	Koncert	
11.00	Plošče		19.55	Radio orkester	
12.50	Opoldanski koncert		21.25	Orkestralni koncert	
15.50	Poročila		22.40	Plošče	
16.00	Plošče		212·5 kc	Varšava	12 kW
17.00	Zdravstveno predavanje		12.50	Simfonični koncert	
17.50	Harmonika		15.40	Mladinska ura	
18.00	Narodne s kitaro		16.20	Plošče	
19.50	Filmski zvezda		17.40	Koncert orkestra	
20.00	Narodne pesmi poje ga. N. Aleksandrovič		19.40	Plošče	
20.50	Komedija		20.50	Ljudski koncert	
21.00	Violine		21.10	Knjižni četrt	
22.00	Novice		21.25	Koncert (dalje)	
22.20	Plošče		23.00	Prenos iz gledališča	
22.50	Radio orkester		545 kc	Budapest	20 kW
977 kc	Zagreb	0·7 kW	14.00	Plošče	
11.50	Dopoldanski koncert		16.10	Radio šola: nato ciganska glasba	
12.00	Zvonenje		18.15	Govor	
12.05	Koncert (dalje)		20.00	Bela orhideja, opereta	
12.50	Kuhinja		21.50	Koncert	
17.00	Komorni koncert		563 kc	München	4 kW
18.50	Novice		15.40	Zabavna glasba	
20.15	Poročila		15.15	Koncert: klavir	
20.50	Hrvatska božična pesmi (poje pevski zbor Peter Zrinjski iz Vrbovca)		16.00	Lep popoldan	
21.50	Novice, sneg in vreme		18.40	Komorna glasba	
22.00	Večerna glasba		20.00	Radio orkester	
			22.50	Plesna glasba	



Ali ste še vedno brez radia . . . Zakaj?

Novi Philipsovi prejemni aparati, ki jih dobite pri nas, Vam bodo gotovo ugajali.

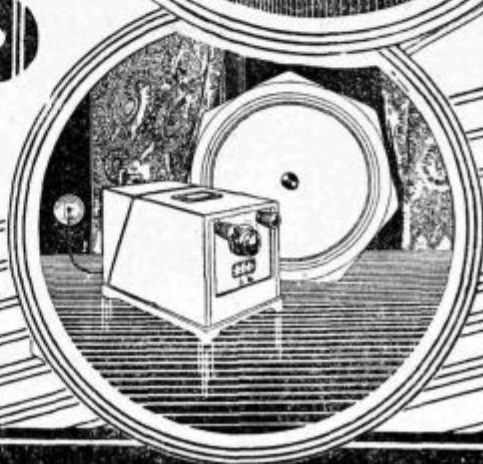
To niso aparati, ampak glasbeni instrumenti.

Pojdite k Vašemu radio-trgovcu, izberite si aparat, ki Vam najbolj ugaja!

Vsak aparat lahko dobite za nekoliko dni na poskušnjo.

Radi cene si ne belite glave — odplačali ga boste z lahkoto v mesečnih obrokih.

PHILIPS RADIO



563 kc München 4 kW	10.00 Katol. svečanost 11.00 Jutrarnja slovesnost 12.00 Opoldanski koncert 13.40 Plošče 15.20 Orgle 16.20 Zabavni koncert 18.00 Kot misijonar med črnci 18.30 Koncert 19.35 »Fidelios, opera v 2 dejanjih, L. Beethoven 22.30 Plesna glasba
581 kc Dunaj 15 kW	10.30 Orgle 11.05 Ljudska glasba 13.05 Plošče 14.30 Sv. Trije kralji, pravljica 15.05 Popoldanski koncert 17.10 Komorna glasba 18.10 Ljudsko štetje v Albaniji 19.30 »Ljubezven v snegu«, igra s petjem 22.25 Večerni koncert
599 kc Milan 7 kW	
1031 kc Torino 7 kW	16.35 Otroški kotiček 17.00 Plošče 19.30 Vesela glasba 20.30 Zabavna glasba 21.00 Prenos opere
608 kc Oslo 60 kW	17.00 Orkestralni koncert 20.00 Slušna igra 22.05 Radio orkester
616 kc Praga 5 kW	12.30 Bratislava 16.30 Otroška ura v Brnu 20.10 Ljudska glasba v Brnu 20.50 Violina 21.20 Petje (Brno)
635 kc Langenberg 13 kW	9.05 Katoliška svečanost 10.15 Plošče 13.05 Opoldanski koncert 15.50 Otroška ura 17.00 Radio orkester 19.45 »Sv. Trije kralji« (mešan zbor, orgle, solo: prenos iz bazilike v Kölnu)
680 kc Rim 50 kW	20.45 »Sv. Trije kralji, igra
716 kc Berlin 4 kW	12.45 Koncert lahke glasbe 17.00 Koncert vesele glasbe 17.00 Koncert 20.40 Vokalni in instrum. koncert
734 kc Katowice 10 kW	12.15 Simfonični koncert 14.20 Glasba 17.15 Varšava 20.00 »La Bghemes«, opera, Puccini

Sreda, 7. januarja

698 kc Beograd 2-5 kW	9.00 Prenos iz Saborne cerkve 10.30 Plošče 12.30 Radio orkester 13.30 Novice 16.00 Narodne pesmi 16.30 »Naš Božič« (novela) 17.00 Narodni napeti 17.30 Plošče 18.00 Narodne pesmi 22.30 Novice 22.50 Balalajke
977 kc Zagreb 0-7 kW	10.00 Prenos iz pravoslavne cerkve 12.00 Kuhinja 17.00 Radio orkester 18.30 Novice 19.45 Poročila 20.00 Uvod k prenosu 20.10 Koncert 22.00 Novice in vreme 22.10 Plesna glasba
212-5 kc Varšava 12 kW	12.10 Plošče 16.15 Otroška ura 16.45 Plošče

788 kc Toulouse 8 kW	12.45 Koncert 17.00 Glasba 17.30 Plesna glasba 17.45 Popevčice 18.30 Plesna glasba 18.55 španske pesmi 20.00 Koncert 21.20 Opera glasba
833 kc Mühlacker 75 kW	10.15 Evangeljska svečanost 12.00 Promenadni koncert 15.00 Pravljice 16.30 Popoldanski koncert 18.00 Komorna glasba 18.30 Balalajke 19.30 Glasba 20.30 Grotoske 21.50 »Penzjonat«, opereta, Franc Suppe 22.50 Plošče (plesna glasba)
851 kc Graz 7 kW	
871 kc Bucarest 12 kW	15.00 Plošče 17.00 Rumunska glasba 18.15 Orkester 19.00 Radio univerza 20.00 Plošče 21.00 Radio orkester
923 kc Breslau 4 kW	15.30 Plošče 16.00 Plošče 19.00 Večerni koncert 20.30 Slušna igra (Plošče) 21.20 Klavir 22.15 Politični pregled
1076 kc Bratislava 12 kW	9.00 Praga 10.45 Plošče 10.45 Plošče 12.05 Moravska Ostrava 16.00 Koncert v Brnu 17.50 Radio orkester 19.05 Radio orkester 20.00 Praga 22.20 Ciganska glasba 23.00 Moravska Ostrava
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW	9.00 Praga 11.00 Praga 12.04 Radio orkester 16.00 Koncert v Brnu 19.00 Praga 22.20 Ljudski oder (Radio orkester)
1157 kc Leipzig 4 kW	12.00 Plošče 16.30 Koncert orkestra 18.05 Ženska ura 19.30 Plošče 21.15 Klavir 22.15 Plesna glasba
9560 kc Wusterhausen 8 kW (kratkovalovna postaja)	12.00 Plošče 15.45 Pravljice in zgodbe 16.00 Ročna dela (Filet) 16.30 Popoldanski koncert
545 kc Budapest 20 kW	17.45 Ljudski koncert 19.25 Plošče 20.30 Lahka glasba 22.15 Plošče 25.00 Plesna glasba
545 kc München 4 kW	9.15 Koncert 12.05 Radio kvartet 17.00 Koncert 18.30 Plošče 19.30 Prenos opere
563 kc München 4 kW	12.30 Plošče 16.25 Otroška ura 17.25 Koncert 20.00 Zabavna glasba 20.45 Predpust se je začel 22.45 Koncert in plesna glasba
581 kc Dunaj 15 kW	11.50 Dopoldanski koncert 15.10 Plošče 15.20 Popoldanski koncert 17.50 Obturna higijena 18.00 Smučanje II. 19.35 Baledni večer 21.00 »Cece«, igra 22.00 Večerni koncert

599 kc Milan 7 kW	
1031 kc Torino 7 kW	11.15 Plošče 12.15 Pestra glasba 16.35 Otroški kotiček 17.00 Plošče 19.30 Vesela glasba 20.30 Zdravniški nasveti 20.45 Komorna glasba
608 kc Oslo 60 kW	17.00 Koncert orkestra 19.30 Petje 20.30 Koncert orkestra 22.05 Lahka in plesna glasba
616 kc Praga 5 kW	11.15 Plošče 12.30 Radio orkester 16.30 Orkestralni koncert 17.30 Otroška ura 20.00 Internacionalni koncert v Hamburgu 22.20 Orgle
635 kc Langenberg 13 kW	12.10 Plošče 15.05 Opoldanski koncert 17.00 Popoldanski koncert 19.45 Pester glasbeni večer 22.15 Plesna glasba
680 kc Rim 50 kW	12.45 Lahka glasba 17.00 Pester koncert 20.55 Prenos opere
716 kc Berlin 4 kW	14.00 Plošče 17.05 Koncert 19.00 Brezposelnost 19.30 Godalni koncert 21.10 »Mrive duše« (Gogolova dela) 0.30 Nočni koncert
734 kc Katowice 10 kW	12.10 Plošče 16.15 Otroška ura 16.30 Plošče 17.45 Ljudski koncert 20.30 Lahka glasba 22.15 Plošče 25.00 Iz nabiralnika
788 kc Toulouse 8 kW	12.45 Koncert 17.00 Koncert 17.15 Violina 18.30 Plesna glasba 19.45 Koncert 23.30 Plesna glasba
698 kc Beograd 2-5 kW	11.25 Plošče 12.30 Radio orkester 13.30 Novice 15.30 Otroška ura 16.00 Plošče 17.00 Operetne arije 17.30 Harmonika 18.00 Glasba 20.00 Komedija 20.30 Berlin 22.00 Novice 22.20 Radio orkester
977 kc Zagreb 0-7 kW	12.20 Kuhinja 12.30 Sneg 12.35 Plošče 13.30 Novice 17.00 Pravljice 18.00 Plošče 18.30 Novice 20.10 Poročila 20.20 Uvod k prenosu 20.30 Internac. koncert v Hamburgu (Joh. Brahmov večer) 22.30 Novice, sneg in vreme 22.45 Plošče
160 kc Hilversum 6-5 kW	10.10 Radio kvintet 12.10 Koncert 17.10 Plesna glasba 19.41 Koncert 20.40 Koncert orkestra 22.40 Plošče
212-5 kc Varšava 12 kW	12.10 Plošče 12.35 Koncert varšavske Filharmonije 15.30 Psihologija revolucije in boljše- vizez

Četrtek, 8. januarja

833 kc Mühlacker 75 kW	12.00 Promenadni koncert 13.00 Plošče 16.30 Popoldanski koncert 19.20 Veselo računanje 19.45 Zabavni koncert 21.00 Tragedija
851 kc Graz 7 kW	Do 19.35 Dunaj 19.35 Glasba, petje, igra 22.30 Dunaj
871 kc Bucarest 12 kW	13.00 Plošče 17.00 Radio orkester 18.15 Radio orkester 19.00 Radio univerza 20.00 Plošče 21.00 Violinelo 21.45 Piano 22.15 Violina
923 kc Breslau 4 kW	16.15 Zabavna glasba 17.30 Za starše 18.30 Večerna glasba 19.30 Ruske pesmi 20.30 Jazz
1076 kc Bratislava 12 kW	12.30 Radio orkester 16.00 Plošče 16.30 Orkestralni koncert 18.30 Koncert 20.10 Ljudska glasba v Brnu 20.50 Praga 21.20 Petje v Brnu
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW	12.30 Bratislava 16.30 Otroška ura v Brnu 17.40 Plošče 20.10 Ljudska glasba v Brnu 20.50 Praga 21.20 Petje (Brno)
1157 kc Leipzig 4 kW	12.00 Opoldanski koncert 14.00 »V snegu in ledu«, slušna igra 19.30 Orkestralni koncert 21.10 Slušna igra 21.50 Plesna glasba 22.30 Plesna glasba
9560 kc Wusterhausen 8 kW (kratkovalovna postaja)	11.00 Prenos iz pevske akademije 12.00 Plošče 16.00 Vzgojeslovje 16.30 Popoldanski koncert 18.30 Čemu muzeji III.
545 kc Budapest 20 kW	9.15 Koncert vojaške godbe 12.05 Violina 16.00 Radio šola 17.45 Piano 18.35 Plošče 20.30 Prenos iz Hamburga
563 kc München 4 kW	12.30 Plošče 16.25 Koncert 17.25 Popoldanski koncert 19.25 Plošče 20.00 »Odlikovana krava«, veseloigra 21.50 Pesmi
581 kc Dunaj 15 kW	11.00 Plošče 12.00 Opoldanski koncert 13.20 Plošče 18.00 Mati govori 19.35 Koncert mandolin 20.30 Hamburg 22.25 Večerni koncert
599 kc Milan 7 kW	
1031 kc Torino 7 kW	11.15 Plošče 12.15 Vesela glasba 17.00 Plošče 19.30 Vesela glasba 20.30 Komedija 21.00 Simfonični koncert

JEZIKOVNI TEČAJI

Angleščina

Poučuje ga. E. Orthaber.

14. Fourteenth Lesson. (Continued.)

Accusative z nedoločnikom, ki ima TO pri sebi, se uporablja po lagolih rečenja in mišljenja, izjemo tvori to say.

to acknowledge: priznati,
to believe: verjeti, verovati,
to confess: izpovedati, priznati,
to declare: reči, priznati,
to deny: zanikati, tažiti,
to expect: pričakovati,
to find: najti, misliti,
to imagine: predstaviti si, pomisliti,
to know: znati, poznati,
to pronounce: spoznati za,
to prove: dokazati,
to suppose: domnevati,
to think: misliti.

We cannot expect this fine weather to hold. I believed him to be present. Believe me to be your loving friend. England expects every man to do his duty. Do not expect him to show you any kindness! We thought him to be an honest man. He who shelters one whom he knows to be a traitor is guilty of high treason. If you suppose me to be of your opinion, you are mistaken.

Prip. Če ima odvisni stavek isti osebek kakor glavni stavek, potem se mora o uporabljati povratni (refleksivni) zaimki: myself, yourself, himself, herself, itself, ourselves, yourselves, themselves; in ne

osebni zaimki: me, you, him, her, it, us, you, them;

She caused herself to be introduced to my wife (ona se je pustila predstaviti moji ženi), ampak: She caused her to be introduced to my wife (ona je njo (eno drugo osebo) pustila... The young king suffered himself to be guided by favourites.

Srbohrvaščina

Poučuje dr. Mirko Rupelj.

Četrtek 8. januarja ob 19.

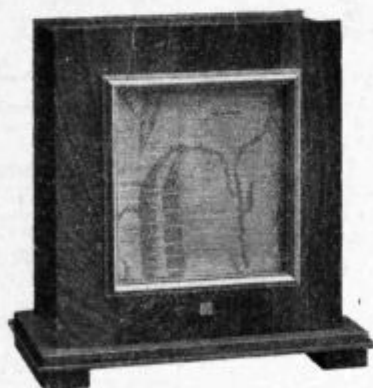
Predragi Nenad.

Hrani majka dva nejaka sina,
U zlo doba ni gladne godine,
Na preslico i desnico ruku.
Lepa im je imena nadela:
Jednom Predrag, a drugom Nenade,
Predrag majci do konja do aste,
A do konja i do bojna koplja
Pak odbeže gori u hajduke.
Osta majka hraneci Nenada,
Nenad braca ni zaznao nije.
I Nenad je majci dorastao
A do konja i do bojna koplja
Pak odbeže svoju staru majku.
I pribeže gori u hajduke,
Hajdukova tri godine dana.
On je junak mudar i razuman,
I srećan je svuda na mejdanu;
Učini ga družba starešinom,
Starešova tri godine dana.
Al' se mladan zaželio majke,
Družbini je braći besedio:
»Oj družbino, moja braćo draga!
Ja sam vam se zaželio majke,
Hajte, braćo, da delimo blago,

Da idemo svaki svojoj majci.«
Družbina ga rado poslušala.
Kako koji izasipa blago,
Taj se njemu i zaklinje teško:
Koji bracem, a koji sestricom;
A kad Nenad svoj izasu blago,
Družbini je braći besedio:
»Oj družbino, moja braćo draga!
Brata nemam, a sestrice nemam,
Već: tako mi Boga jedinoga!
Desnica mi ne usahla ruka!
Dobru konju griva ne opala!
I brćka mi sablja ne rdala!
Ni u mene više nema blaga.«
Kad su tako podelili blago,
Nenad sede na dobra konjica,
Pak se diže svojoj staroj majci.
Lepo ga je dočekala majka,
Pred njeg' nosi slatku dakonjicu.
Kad su bili seli za večeru,
Nenad majci tiho besedio:
»Oj starice, moja mila majko!
Da mi nije od ljudi sramote,
Da mi nije od Boga grehote,
Ne bih reklo, da si moja majka:
Zašt' mi nisi braca porodila,
Jali braca, jali milu seju?
Kad sam bio s društvom na deobi,
Svaki mi se zaklinjaše teško:
Koji bracem, a koji sestricom,
A ja, majko, sobom i oružjem
I dobrijem konjem ispod sebe.«
Stara mu se nasmejala majka:
»Ne budaži, mladahni Nenade!
Ja sam tebi braca porodila,
Pedragoga tvog braca rodenog,
I juče sam za njeg' razabrala,
Da s' nahodi i da hajdukuje
U zelenoj gori Garevici,
Pred četom je junak harambaša.«

AUROVOX

Dovoljenje
Telefunken



Kapsch & Söhne

A. G.

Wien, XII.,

Johann-
Hoffmann-
Platz Nr. 9



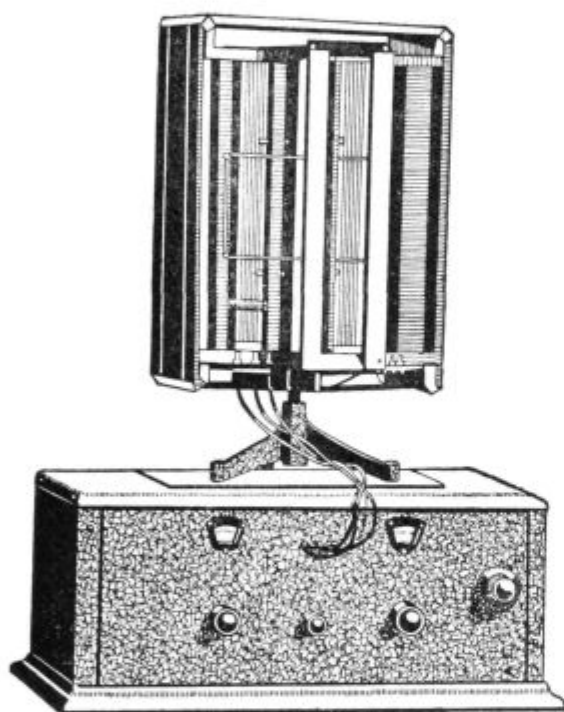
Povprašajte
pri Vašem
trgovcu!

za
popolni
priključek
na istosmerni
ali izmenični tok v
umetniško izdelani
šatulji iz kavkaškega
orefa. Podaja zvoke popol-
noma naravno, ravnanje z njim
je čisto enostavno. Aparat za iz-
menični tok je uporabljuv za vse
napetosti. Radi posebne kon-
strukcije absolutno brez
nevarnosti za poslu-
šalca. - Tipa na 2 ali
na 3 elektronke,
priključek
na vsako
anteno



Najmodernejše Najpopolnejše = **RADIONE** Najsolidnejše

Izšla je serija novih aparatov za popolen priključek na izmenični tok, ki po svojem kolosalnem učinku presenetijo največjega strokovnjaka



Šestelektronski »Radione« za izmenični tok — kralj vseh sprejemnih aparatov. Izboren kratkovalovni sprejemnik, ki podajo Avstralijo in Ameriko tako močno in čisto kot Ljubljano v Ljubljani



Dvoelektronski »Radione« za izmenični tok za sprejem vseh večjih inozemskih postaj na zvočnik Din 2160—



Troelektronski »Radione« za izmenični tok z visokofr. stopnjo in močno zadnjo ojačevalko C 445. Podaja brez antene in zemlje vse evropske postaje dovolj jako za elektrodinamični zvočnik Din 4460—

Generalno zastopstvo za Slovenijo

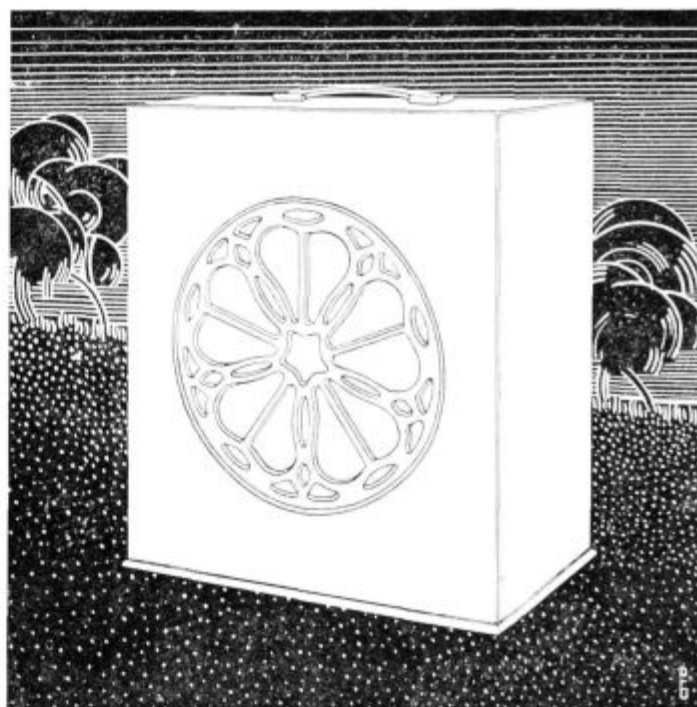
Radio Ljubljana

Ljubljana, Miklošičeva c. 5

Maribor, Aleksandrova c. 44

NOVI PREJEMNI APARATI NOVI USPEHI Model 2540

Philipsovi zavodi prinašajo sedaj celo vrsto prejemnih aparatov, ki se odlikujejo po svoji skrbni izdelavi in preprostem rokovanju. Ti aparati so konstruirani po najnovejših izkustvih v gradnji radio aparatov in dajejo najboljše rezultate, ki so bili dosedaj doseženi



2540 prenosna prejemna naprava spaja v sebi največjo enostavnost v rokovanju z izrednim delovanjem



PHILIPS RADIO

POSLUŠAJTE APARATE
S PHILIPSOVIM ZVOČNIKOM

